

Zvláštnosti větné stavby

Vsuvka – ustálený výraz (či věta), který je vložen do věty, ale nezávisí na žádném větném členu; jednoslovné vsuvky většinou neoddělujeme, víceslovné oddělujeme čárkami, pomlčkami nebo závorkami; příklady: *Stalo se to, a to vím zcela přesně, včera odpoledne. Má na to bohužel právo. Babička uměla, a věřte si nebo nevěřte, nejlepší koláče z celé vesnice. Sousedův pes – musím říci, že je to docela velký hafan – vběhl na naši zahradu. Říkali to, myslím, že včera, v televizi i v rádiu.*

Samostatný větný člen – větný člen, který stojí mimo větu a tím je zdůrazněn, nejčastěji stojí před větou, od které je oddělen čárkou; příklady: *Babiččiny koláče, ty jsou nepřekonatelné. Náš strýček, ten umí udržovat zábavu. Do lázní, tam paní Dlouhá jezdila ráda. To je ale borec, ten Karel!*

Oslovení – není součástí věty, proto se odděluje čárkou; příklady: *Radku, pojď s námi do kina. Píšu ti, milý dědečku, z letního tábora. Vraťte se do oběda, kamarádi.*

Citoslovce – zpravidla nebývá větným členem, proto je odděleno čárkou; příklady: *Au, něco mě štíplo. Jé, tamhle je náš pes. Fuj, to jsem se lekl.;* pokud ale nahrazuje větný člen, čárka se pochopitelně nepíše; příklady: *Ozvalo se naříkavé au. Srnka hop přes potok. Udělal jsem cvrnk a kulička zmizela.*

Neúplná věta – z věty je vynechán některý důležitý větný člen, který je znám z kontextu situace; příklady: *V kolik se vrátíš ze školy? – Ve čtyři. Připadal ti dnešek v pohodě? – Jo. Víš to jistě? – Ovšem.*

Urči, o jakou zvláštnost větné stavby se jedná. (Pozor! Chybí interpunkce.)

Děti hup do vody.

Pojedeme v sobotu do ZOO tati?

V létě to nebývá doma.

Jakou kávu si dáte? – Jednu vídeň.

To vždy chtěl jezdit na kole.

Dorazíme tam doufám do večera.

Půjdeme tam kamarádi zítra.

Brr to je zima.

Já jsem o tom musím se přiznat nepřemýšlel.

Já vám promiňte mi to musím říct pravdu.

Náš táta, to je ten nejschopnější kutil.

Je nutné a my jsme to tak dělali dělat přestávky.

Karle, pojď sem.

Žába žbluňk do potoka.

Plán učiva a posluchači to přijali dobře byl změněn.